

Notes breus

PANICS

Els fets de Sevilla han atribuït el Govern. El soroll andalús ha produït un gros esverament en l'ànim del ministre de la Governació. Els xocs sagnants han fet pensar en mesures excepcionals. Els ministres havien anunciat ja la promulgació d'un decret de Defensa de la República. La serenitat, no obstant, s'ha imposat i el decret no ha estat publicat.

Si s'ha deixat de publicar, però, ha estat després d'haver-se oït la veu de Catalunya. El nostre Macià, el capdill efectiu de la terra catalana en tenir coneixement dels propòsits que tenia el govern, declarà d'una manera rotunda, amb precisió inequívoca, la seva disconformitat a tota mesura antidemocràtica que pogués suposar una extralimitació de poders.

El Govern provisional ha estat a punt de perdre la brúxola. Els ministres, sense nord ni guia, estaven a punt de comprometre la sort de la República amb decrets que, si momentàniament haguessin apaiçat l'extremada situació andalusa, havien de fer trontollar el règim popular, que no ha de recolzar-se mai en la força, per tal de consolidar allò que el poble creà i li pertoca. Sense haver estat llançada la paraula serena de Catalunya, l'atrabiliària disposició indubtablement hauria estat presa. S'hauria extingit una foguera; però qui hauria assegurat que una explosió no fos imminent?

El temps ha vingut a demostrar com sense cap decret d'excepció hom pot restablir-se la normalitat. Està clar que la turbonada no és del tot passada encara; està clar que el perill no ha desaparegut del tot; està clar que els enemics de la República i els adversaris de Catalunya, que en la pertorbació tots se barregen, no donen per abandonada la llur missió i es mantenen a punt de xoc, però si el Govern sap mantenir la serenitat, si sap prendre bon consell, amb les mateixes lleis de què disposa podrà destruir els elements pertorbadors i enrobustir el prestigi de la República, que és l'orgull de les nostres democràcies, i a la qual ha salvaguardat suara la serenitat de Catalunya.

XEIX.

Les dones reusenques i l'Estatut

Ens dol molt que la dona catalana no intervingui d'una manera directa en la votació de l'Estatut de Catalunya, car tenim la seguretat que el seu triomf fóra molt més esclatant.

Si algú pot regatejar a les dones determinats drets polítics, ningú no pot negar-los el de votar l'Estatut. Sabem prou bé que les nostres dones senten i comprenen el nostre problema nacional amb una emoció i una clarividència superiors a molts homes.

Un fet material, la manca de temps en confeccionar el cens, ha fet que les dones no puguin votar aquesta vegada. Amb tot, però, poden ajudarnos molt eficaçment a l'èxit que tindrem el dia dos d'agost.

A Barcelona ja han començat a actuar les dones catalanes, i nosaltres ens permetem fer una crida, des d'aquestes planes, a les dones reusenques, perquè vulguin ajudar-nos en la tasca que devem realitzar aquests dies.

Aquesta crida la fem a totes les dones sense cap distinció de classes, i principalment a les associacions constituïdes, com són "La Cultura de la dona Reusenca", "Orfeó Reusenc", "Associació d'Obreres de l'Art fabril", "Grup Feminal de l'Agrupació Catalunya" i altres que ara no recordem.

No dubtem gens que les dones de Reus, les quals tantes proves sempre ens han donat de catalanisme, que en aquests moments, tant transcendents pel pervindre de la nostra pàtria, sabran donar una brillant nota de patriotisme aportant llur entusiasme per a la consecució de les nostres llibertats; i que, no éssent possible que elles vagin a dipositar el seu sufragi, ens ajudaran, i treballaran pel seu compte, en l'organització de la campanya per tal que no quedi ningú sense votar.

Esperem rebre moltes adhesions i que serà aviat, per a organitzar el repartiment de propaganda i fer altres campanyes.

Voldríem que les dones de Reus donessin la nota de catalanitat més brillant i entusiasta de totes les ciutats de Catalunya. Fóra una dolça i íntima satisfacció, car el gest viril dels homes es veuria poetitzat i embellit per la gentilesa de les dames i damiselles.

Treballar per la consecució de la llibertat de Catalunya és una tasca que s'adiu amb l'esperit gentil i discret de la dona catalana, la qual sempre s'ha distingit pel seu afecte a totes les virtuts ancestrals del nostre poble. Les nostres dones que amb tant d'entusiasme sempre han respost a totes les campanyes benefactores, no poden deixar d'actuar en aquesta ocasió única, en la qual es tracta de defensar la dignitat i les llibertats de la nostra volguda Catalunya. La nostra Catalunya que durant segles s'ha vist vexada i humiliada pel despotisme d'un poder rabiosament centralitzador, el qual ens negava l'ús de tots aquells drets i atributs més sagrats i que més s'estimen, com són les costums, la llengua, etc.

Recordeu, encara, les vexacions que hem sofert durant aquests llargs anys de dictadures; els exilis i empresonaments de germans nostres i les clausures de societats. Recordeu com a casa nostra mateix eren befades totes aquelles coses que nosaltres més estimem i tenim per més sagrades. Recordeu-ho i no duptem que vindreu a allistar-vos a les fileres de dones que aquests dies han de treballar per a obtenir l'èxit que tots volem pel nostre Estatut.

L'Estatut és el reconeixement de la personalitat de Catalunya davant de totes les nacions del món i és el suport en el qual ens hem de recolzar perquè tota la tasca que fem en l'avenir dongui aquells resultats que desitgem i ens porti a ocupar el lloc que ens correspon dins el concert dels pobles civilitzats.

Dones de Reus, us esperem per a compartir amb nosaltres l'enlairada tasca de treballar per la llibertat de Catalunya.

Un deure a complir

Després de molts anys d'apostatat, de lluites i de sacrificis, hem arribat a fer-nos conèixer fora de Catalunya, a les altres terres germanes, als altres pobles que componen encara avui l'Estat Espanyol. I així com abans entre ells i nosaltres hi havia una malfiança i existia un malentès que tenia cura de mantenir i d'avivar l'enderrocat règim, ara mantenim per via de comprensió, corrents de simpatia.

Amb l'adveniment de la República s'han vençut bona part dels obstacles que s'oposaven a les nostres aspiracions, i lliures de dubtes i malfiances hem anat establint d'una manera suau i neta d'equívocs les nostres relacions de germanor.

La cordialitat amb el tracte, la claretat d'expressió, han infiltrat una comprensió mútua dels nostres problemes, la qual cosa ha fet possible la redacció de l'Estatut, per l'aprovació del qual, a les Corts d'Espanya, ens sentim optimistes.

Molts creien, a ben segur, que aquest Estatut hauria estat estrident i inacceptable. S'han equivocat, doncs. La redacció de l'Estatut de Catalunya, ha palesat una vegada més, aquell seny tan ponderat dels catalans.

Aquells que esperaven que fóra inacceptable, s'han hagut de rendir a l'evidència davant d'un projecte tan comedit i ara en són fermes defensors. Aquells altres que esperaven que fóra el suprem voler catalanista, s'han resignat, i davant de l'alt sentit polític que revela i talans, han frenat les seves cobertes amb mires a la concòrdia entre cajanques i aproven amb tot l'entusiasme aquest Estatut que és el reconeixement de la personalitat de Catalunya; potser no com ells voldrien, però que permetrà arribar més prompte a l'assoliment complet del nostre ideal.

Votat l'Estatut per la Generalitat i pels Ajuntaments de Catalunya, s'ha d'anar al referèndum popular, a la sobirana aprovació del poble. Creiem, i és d'esperar, que serà votat per una majoria aplastant, malgrat que l'època no és la més a propòsit.

Amb tot, cal fer molta propaganda tant a la ciutat com a la comarca; campanya que es pot desenvolupar feliçment amb l'estol

Estatut, Estatut i Estatut